

FOTOTERAPİ SIRASINDA COVID-19 İLE İLGİLİ ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Ultraviyole, virüsleri öldürmesi ancak antijenik özelliklerinde değişiklikler oluşturmaması nedeniyle aşuların hazırlanmasında kullanılmaktadır. En aktif UV dalga boyları nükleik asitlere emilimlerinin yüksek olması nedeniyle 200-280 nm dalga boyundaki UV ışınlarıdır. Bu nedenle 185-280 nm aralığındaki UVC en aktif antimikrobiyal etkinliğe sahipken; 280-320 nm aralığındaki UVB 10 saat gibi uzun sürelerde antiviral etkinlik göstermektedir. 320-400 nm aralığındaki UVA'nın ise virüsler ve diğer mikroorganizmalar üzerine etkinliği yok denecek kadar azdır. Dolayısıyla fototerapi amacıyla kullanılan UVA-1, UVA-2, UVB ve DB-UVB ışınları hem dalga boyu hem de maruziyet süresi itibarıyla yeterli virüsidal etki ortaya çıkaramayacaktır. Bu nedenle kabin içerisinde çapraz enfeksiyonu önlemek amacıyla önlem alınması gerekir.

Covid-19 damlacık yoluyla bulaşmaktadır. Bu nedenle korunmada damlacık ve temas önlemleri önemlidir. Fototerapi kabini aracılığı ile Covid-19 bulaşının önlenmesi için alınması gereken önlemler şunlardır:

1. Hastaya öncelikle aşağıdaki sorular sorulmalıdır:

- * Öksürüğünüz var mı?
- * Nefes almakta güçlük veya solunum sıkıntınız var mı?
- * Ateşiniz veya ateş öykünüz var mı?
- * Son 14 gün içerisinde yakınlarınızdan herhangi birisi solunum yolu hastalığı nedeni ile hastaneye yattı mı?
- * Son 14 gün içerisinde yakınlarınızdan COVID-19 hastalığı tanısı olan birisi oldu mu?

En az iki soruya cevap "evet" ise veya hastanın ateşi tespit edilirse randevusu ertelenmeli ve hasta salgın polikliniğine yönlendirilmelidir.

2. Fototerapi kabinine girmeden önce hastanın UV koruyucu gözlükle birlikte tıbbi maske takması ve ellerini su ve sıvı sabunla yıkaması sağlanmalıdır.

3. Hasta kabinden çıktıktan sonra kabin kapısı açık şekilde en az 10-15 dk havalandırılmalıdır.

4. Hastaların dokunduğu yüzeyler ve kabinin tabanı her hastadan sonra kabin üreticisinin önerdiği bir dezenfektanla ve önerilen temas süresi boyunca, yüzey dezenfektanla ıslak

kalacak şekilde silinerek dezenfekte edilmelidir. Püskürtme ya da sisleme şeklinde dezenfeksiyon yapılmamalıdır.

5. Eğer üreticinin bir önerisi yoksa hem temizlik hem de dezenfeksiyon sağlanması ve materyal uyumunun iyi olması nedeniyle kuaterner amonyum içeren dezenfektanlar veya kuaterner amonyumlu tek kullanımlık mendiller kullanılabilir. Klor içeren çamaşır suyu ve klor tablet gibi ürünler kabin yüzeyinde korozyona ve kötü kokuya yol açabileceğinden, alkoller ise geniş yüzeylerde kullanıldığında toksik etki oluşturabileceğinden tercih edilmemelidir.

6. Dezenfeksiyondan sonra hasta içeri alınmadan önce kabin tekrar havalandırılmalıdır.

7. UV koruyucu gözlük üretici önerilerine göre temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir. Üretici önerisi yoksa %70 etil alkol ile silinerek dezenfekte edilebilir.

22.06.2020

Prof. Dr. Duygu PERÇİN RENDERS

DAS Derneği Yönetim Kurulu Başkanı